

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей

II Міжнародної науково-методичної конференції

19 березня 2021 р.

Харків – 2021

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

Ю.Д. Бойчук – ректор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна)
С.В. Бережна – проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності доктор історичних наук, професор(Україна)
Д-р Кемаль Учунджу, професор, Чорноморський технічний університет (Туреччина)
Н.В. Руда – завідувач кафедри східних мов, кандидат філологічних наук, доцент (Україна)
Л.М. Ямпольська – доцент кафедри всесвітньої історії, кандидат історичних наук, доцент (Україна)
І.А. Скразловська – доцент кафедри східних мов (Україна)
Д-р Алібекіроглу Сертан - викладач кафедри турецької мови і літератури у Газіантепському університеті (Туреччина), запрошений викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей II Міжнародної науково-методичної конференції, 19 березня 2021 р. – Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. – 206 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 3 від 07.04.2021

До збірника увійшли тези доповідей II Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

ЗМІСТ

СХІДНА ЛІНГВІСТИКА

Агєєва М.М., Радченко К.М. Загадкові назви Каспійського моря.....	7
Басам Санатуллах. Історична довідка про фарсі-дарі.....	8
Богдан А.А. Концепція «ребенок, сын» в китайських ідіомах чэньюй.....	11
Водолажський Д.О. Розкриття концепції «мужність» у китайських іменах.....	12
Гришина Б. М. Засоби вираження експресії в китайській мові за допомогою службових слів.....	14
Гуцуляк К.С. Сучасний сленг в китайській мові. Англіцизм, напівкалька та переклад.....	15
Дмитренко А. А. Продуктивні словообразовательні моделі китайського мови на матеріалі названь фруктів и овочей.....	16
Долгополова Д. С. Інтернет-сленг в китайській мові.....	18
Донченко М.О. Концепт «краса» у мовній картині світу Китаю.....	19
Завгородня О.С. Концептоутворюючий аспект жіночих імен в перській мові.....	21
Ільницька М.Б. Поле семантичної реалізації колоративної лексики: пряме/переносне та конкретне/абстрактне.....	24
Кім О.В. Актуальність вивчення лексики мобільних застосунків у китайській мові.....	26
Коляда А.В. Синтаксичні особливості драматургії Лао Ше.....	27
Куліш М.О. Особливості вживання означень у п'єсі “Чайна” (茶馆).....	30
Макітренко К.О. Особливості сучасного китайського мовного етикету.....	32
Помілійко В.О. Сленг як невід’ємна частина сучасної китайської мови.....	34
Протопопова Є.П. Інверсія додатку у текстах публіцистичного стилю.....	35
Романченко А.С. Художні засоби створення сумного настрою в книзі 几米 “寂寞上场了”.....	37
Руда Н.В. Частотність безсполучникових багатокомпонентних складних речень у сучасній китайській літературній мові.....	39
Самойлова С.А. Словотвірчі морфеми в назвах прикрас в китайській мові.....	40
Саніна Г.В. Ієрогліфічна парадигма японського письма: походження та перспективи щодо сучасних соціокультурних процесів.....	41
Светличная А.Ф. Особенности образования названий китайских блюд.....	44
Сусленко А.М. Труднощі перекладу колірних виразів в англійській та перській мовах: культурне порівняння.....	46
Толмачова К.М. Феномен перемикування кодів у контексті мовної ситуації в Марокко.....	48
Федорченко А.А. Графемы со значением «оружие» в современных иероглифах.....	51
Хижа І.П. Лексичні засоби створення портрета головного героя в оповіданні Мо Яня «Геній»	53
Шапаренко Е.Е. Історія вивчення стилістики у китайському мовознавстві	55

ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

Быкова И.А., Пелехата К. Проблема одиночества в творчестве Кобо Абэ.....	57
Долженко А.О. Концепт любові у віршах Сюй Чжімо.....	58
Жукова М.О. Образ місяця в українській та китайській поезії.....	60
Кравчук К. Лі Бо та особлива мова його віршів.....	62
Криворучко С.К. Страх смерті в оповіданні Ді Ань «Коли ж моя черга?».....	63
Сасыкулова Ч.Т. Поэзия С. Эралиева как представителя послевоенной киргизской литературы.....	64
Смілянська О.О. Український та китайський літературний постмодернізм.....	67

Великий відсоток використання ББСР у китайських прозових творах пояснюється, на наш погляд, тим, що, як відомо, безсполучниковість є характерною особливістю розмовної мови, а китайська писемна літературна мова має досить сильний вплив розмовної мови.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. Харків: Вищ. школа, 1980. – 152 с.
2. Палатовская Е.В. Соотношение многокомпонентных сложных предложений и синтактико-стилистических фигур: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.02. Харьков, 1998. – 162 с.
3. Руда, Н. В. Структурно-семантичні особливості багатоконпонентних складних речень у сучасній китайській мові : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.13. Київ, 2017. – 17 с.
4. 老舍. 骆驼祥子. – 北京: 北京人民文学出版社, 1998. – 224р.

СЛОВОТВОРЧІ МОРФЕМИ В НАЗВАХ ПРИКРАС В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Самойлова Сніжана Андріївна, студентка 2 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: К.О.Щербакова

На сьогоднішній день великої популярності набувають мови країн Азії, з яких китайська мова є найпопулярнішою. Її особливістю є ієрогліфічна писемність. Способи словотворення в китайській мові відрізняються від звичних європейському читачеві, адже відрізняється і організація мови.

Словотвір 构词法 gòucí fǎ - розділ лексикології, що вивчає способи творення слів, що містить опис словотвірної системи мови.

У сучасній китайській мові виділяється чотири граматичні одиниці:

морфема (语素), слово (词), словосполучення (短语) та речення (句子).

Морфема – це найменша значуща одиниця мови. Більшість морфем китайської мови складаються з одного складу.

У китайській мові система словотворчих засобів за ступенем десемантизації початкового лексичного значення може бути представлена в наступному вигляді:

- 1) повнозначна морфема, що має статус слова або кореня;
- 2) повнозначна морфема, що має статус ідентичного компонента в словах певного лексичного ряду;
- 3) полуафікс;
- 4) афікс.

Розрізняють морфеми вільні і невідільні. Вільні морфеми можуть вживатися самостійно, в цьому випадку їх функції збігаються з функціями слова. Невідільні морфеми не можуть використовуватися самостійно, при утворенні слів їх зазвичай комбінують з іншими морфемами.

Для нашого дослідження було відібрано понад 20 назв ювелірних прикрас, щоб прослідити закономірність словотворчого зв'язку цих слів, відшукати ідентичні словотворчі морфеми.

З'ясовано, що слова, що називають ювелірні прикраси на руці зазвичай містять морфему – рука 手 shǒu:

手镯 shǒuzhuó – браслет;

手链 shǒuliàn – ланцюжок на зап'ясті;

Усі слова, що пов'язані з ювелірними прикрасами для вух містять морфему 耳 ěr – вухо (вживається самостійно) :

耳环 ěrhúan – сережка, 耳针 ěrzhēn – сережки-цвяхи, 耳钳 ěrqián – кліпси, 耳骨夹 ěrgǔjiā – каффа, 耳坠 ěrzhùi – сережка (з боків головного убору).

У лексичній системі китайської мови, в сфері словотворення існують ряди (серії) слів з ідентичною позиційно фіксованою морфемою. Повнозначна морфема формує певний лексичний ряд. Ідентичною може бути як перша, так і друга морфема лексичної одиниці зазвичай двокомпонентного складу.

Виокремлюються такі слова з ідентичною морфемою

链 liàn ланцюжок

脚链 jiǎoliàn нога+ланцюжок = ланцюжок на ногу

项链 xiàngliàn шия + ланцюжок = намисто

手链 shǒuliàn рука+ланцюжок = ланцюжок на зап'ясті

针 zhēn голка

别针 biézhēn заколювати + голка = брошка

胸针 xiōngzhēn груди + голка = брошка

耳针 ěrzhēn вухо + голка = сережки-цвяхи

饰 shì прикраса

悬饰 xuánshì висіти + прикраса = кулон

颈饰 jǐngshì передня частина шиї + прикраса = кольє

Отже, нам вдалося знайти словотворчі морфеми, що використовуються в лексемах-назвах прикрас. Можна зробити висновок, що такі морфеми називають місце, де носить прикраса: «вухо», «рука», «груди», «нога», або вказують на форму прикраси «голка», «ланцюжок», «гудзик».

ІЕРОГЛІФІЧНА ПАРАДИГМА ЯПОНСЬКОГО ПИСЬМА: ПОХОДЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЩОДО СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ

Саніна Ганна Володимирівна, викладач кафедри східних мов

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Ієрогліфічне письмо – один з найдавніших видів писемності. Японська мова, яка забезпечила цілість ієрогліфічного письма на відміну від інших мов «східноазійського ареалу», не видається нам сьогодні архаїчною, зважаючи на рівень науково-технічного прогресу, якого країна вранішнього сонця досягла після другої світової війни. Факт лишається фактом. У В'єтнамі в 1918 році китайське ієрогліфічне письмо було вилучене з офіційного обігу і замінено абеткою. Північна Корея відмовилась від ієрогліфічного письма в 1947 році, а в 1973 році її приклад наслідувала і Південна Корея. А от японці лишаються вірними своїй автентичній системі графічних знаків.

Систему японського письма називають «змішаною» – *kanjikanamajiribun*. Назва говорить за себе: *kanji*– ієрогліфи, *kana* – азбука, *majiri* – суміш, змішування (від дієслова